

„Gigantický“ bazocelulárny karcinóm kože hlavy s intrakraniálou propagáciou – kazuistika

Bartoš V.¹, Adamicová K.^{1,2}, Mačuga I.³, Pokorný D.¹, Zacharová O.¹, Péč M.⁴

¹ Oddelenie patologickej anatómie FNPs, Žilina

² Ústav patologickej anatómie Jesseniovej lekárskej fakulty a UNM, Martin

³ Neurochirurgické oddelenie FNPs, Žilina

⁴ Ústav lekárskej biológie Jesseniovej lekárskej fakulty, Martin

SÚHRN

Bazocelulárny karcinóm (BCC) kože je vo všeobecnosti charakteristický nezávažným klinickým priebehom. Pomalý a zväčša lokálny charakter rastu napomáha v jeho skorom rozpoznaní, preto sa väčšina prípadov diagnostikuje vo včasnej fáze ochorenia. V prípade dlhodobého ignorovania klinických príznakov však môžu niektoré nádory dosiahnuť veľké rozmery a výrazne deštruovať okolité tkани. BCC väčšie ako 5 cm sa označujú ako „gigantické“ BCC. Autori práce prezentujú prípad ženy s „gigantickým“ BCC kože hlavy s anamnézou 15 ročného rastu, počas ktorého pacientka odmietala absolvovať lekárske vyšetrenie. K hospitalizácii ju priviedli až po ruchy vedomia s epi-paroxyzmami. Klinickými vyšetreniami bol potvrdený rozsiahly ulcerovaný tumor vo fronto-parietálnej oblasti, ktorý infiltroval kalvu a penetroval do lebčnej dutiny s kompreziou mozgu. Vykonaaná bola chirurgická extirpácia nádorovo zmenených tkanív a kalvy s plastikou dury mater a kože. Pri mikroskopickom vyšetrení zaslaných vzoriek dominoval nález BCC zmiešaného histologického typu s úsekmami nodulárneho, infiltratívneho a metatypického vzhľadu, ktorý kompletnie infiltroval kalvu a duru mater. Časť nádorovo postihnutých kostí ľavej očnice nebolo možné resekovať a pacientka sa ďalej podrobila lokálnej rádioterapii. Uvedená kazuistika poukazuje na fakt, že BCC by aj napriek svojmu prevažne „benignemu“ biologickému správaniu nemal byť nikdy podceňovaný, nakoľko môže progredovať do pokročilého štátia ochorenia, ktorého liečba je omnoho náročnejšia s negatívnejším dopadom a nepriaznivejšou prognózou pre pacienta.

Kľúčové slová: bazocelulárny karcinóm – biologické správanie – intrakraniálna propagácia

Giant cutaneous basal cell carcinoma of the head with intracranial propagation – a case report

SUMMARY

Basal cell carcinoma (BCC) of the skin is generally characterised by a favourable clinical outcome. The slow and mostly local character of growth helps in its early recognition, thus the vast majority of cases are diagnosed in the early phase of disease. However, in cases of long-term neglect of clinical symptoms, certain cancers may reach huge proportions and may significantly destroy surrounding tissue. BCCs larger than 5 cm are called giant BCCs. The authors of the article present a case report of woman suffering from a giant BCC of the head with a history of 15 years of lasting growth, during which she had refused a medical examination. Finally, she was forced to go into hospital due to episodes of unconsciousness and convulsions. Clinical investigations revealed a huge ulcerating tumour in the fronto-parietal region infiltrating the skull and penetrating into the cranial cavity with compression of the brain. A surgical extirpation of the tumor-affected soft tissue and the calva was performed with plastic reconstruction of dura mater and skin. Microscopic examination of biopsy specimens confirmed a diagnosis of mixed BCC with nodular, infiltrative and metatypical features, which had completely infiltrated calva and dura mater. It was not possible to surgically remove a part of the tumour-affected bones of the left orbita, thus the patient is going to undergo local radiotherapy. This case report emphasizes the fact that BCC, in spite of its usually “benign” biological behaviour, should never be underestimated because it may progress to the advanced stage of the disease, for which treatment is much more difficult with a larger negative impact and a significantly worse prognosis for the patient.

Keywords: basal cell carcinoma – biological behaviour – intracranial propagation

Cesk Patol 2011; 47(4): 178–182

Bazocelulárny karcinóm (basal cell carcinoma – ďalej BCC) predstavuje 70–80 % všetkých malígnych nádorov kože a v súčasnosti je u ľudí najčastejšie sa vyskytujúcim zhubným onkologickým ochorením (1–4). Vo všeobecnosti je charakteristický nezávažným (indolentným) klinickým priebehom s dobrou prognózou, čím sa od-

lišuje od ostatných zhubných nádorov. Väčšinou rastie pomaly a lokálne, čo uľahčuje jeho včasné rozpoznanie a chirurgické odstránenie (5). K vzniku metastáz dochádza iba veľmi ojedinele, opísané však už boli aj niektorími českými autormi (6,7). V dôsledku takmer úplnej absencie tohto najdôležitejšieho atribútu pravých zhubných nádorov sa preto skôr označuje ako semimalígný nádor (4). Aj napriek tomu sa však významne podielá na celkovej morbidite populácie. Mnohé BCC sa totiž manifestujú agresívnym rastom sprevádzaným hlbokou inváziou až destrukciou podkožného tkiva, svaloviny, chrupky či kostí (ulcus rodens, ulcus terebrans). V takýchto prípadoch dochádza často k výrazným deformáciám až mutiláciám, krvácaniam a infekciám kože (4,8).

✉ Adresa pro korespondenci:

MUDr. Vladimír Bartoš

P. Mudroňa 30/16, 036 01 Martin, Slovenská republika

tel.: +421 0908 386 352

e-mail: bartos@fmmed.uniba.sk, vladimirbartos@post.sk